

UTLYSNING

Datum
2026-01-16

Konfidentialitet
1

Ärendenummer
2025-212212

Aktnummer
UT2025-00040

1 (10)

Avdelningen för resurseffektivt samhälle

Bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning 2026 - 2027

Datum
2026-01-16

Ärendenummer
2025-212212

Bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning 2026 - 2027	1
Inledning	4
1. Syfte och målgrupper	4
2 Programmens mål och förväntade resultat	4
2.1 Rådgivningens genomförande.....	4
2.2 Förväntade resultat för målgrupperna	5
2.3 Förväntad utveckling av verksamhetens kvalitet	5
3 Särskilda satsningar.....	5
3.1 Byggnaders klimatskal och energiprestanda.....	5
4 Regelverk och villkor för bidraget	6
4.1 Bemanning av rådgivningsfunktionen	6
4.2 Styrande regelverk för verksamheten	6
4.3 Allmänna villkor för stöd.....	6
5 Grundläggande delar av verksamheten	6
5.1 Rådgivningens innehåll och metoder.....	6
5.2 Nationell och regional samverkan.....	7
5.3 Rapportering i Ekorren	7
5.4 Nationell webbplats	7
5.5 Jämställdhet och inkludering	7
5.6 Kommunens strategiska arbete	8
6 Att ansöka om bidrag	8
6.1 Vem kan ansöka?	8
6.2 Bidragets storlek	8
6.3 Samordningsbidrag	8
6.4 Resebidrag.....	8
6.5 Vad ansökan ska innehålla.....	8
6.6 Verksamhetens inriktning	9
6.7 Planerade aktiviteter.....	9
6.8 Kvantitativa mål.....	9
6.9 Bemanning och organisatorisk placering.....	9
6.10 Budget och finansiering	9
7 Genomförande, rapportering och återkrav	9
7.1 Utbetalning av bidraget.....	9

Datum
2026-01-16

Ärendenummer
2025-212212

7.2 Ändringar	9
7.3 Redovisning	10
7.4 Uppföljning och kontroll.....	10
7.5 Återkrav	10
8 Kontakt.....	10

Datum
2026-01-16

Ärendenummer
2025-212212

Inledning

Kommuner kan nu ansöka om statligt bidrag för att bedriva energi- och klimatrådgivning under perioden 1 januari 2026 till 31 december 2027.

Utlysningen beskriver villkor, krav och förutsättningar för perioden och ska ge stöd i kommunernas planering och genomförande av verksamheten.

Ansökan lämnas via Energimyndighetens e-tjänst *Mina sidor*.

- Utlysningen öppnar den 19 januari 2026
- Ansökan ska vara inkommen senast den 6 februari 2026

Ansökningar som kommer in efter detta datum prövas inte.

Denna utlysning ingår i Energimyndighetens program för energi- och klimatrådgivning.

1. Syfte och målgrupper

Enligt förordningen (2016:385) ska den kommunala energi- och klimatrådgivningen vara kostnadsfri, opartisk och kommersiellt oberoende samt rikta sig till hushåll, företag och organisationer. Syftet med bidraget är att kommunerna ska kunna erbjuda en tillgänglig och professionell rådgivningsfunktion till dessa målgrupper.

Energi- och klimatrådgivningen är ett styrmedel som bidrar till att genomföra Sveriges energi- och klimatmål och till att uppfylla kraven i relevanta EU-direktiv om energieffektivisering och byggnaders energiprestanda. Rådgivningen ska stärka målgruppernas kunskap, ge vägledning inför beslut och bidra till åtgärder som minskar energianvändning och klimatpåverkan.

Rådgivningen kan även utgöra en resurs i kommunens strategiska energi- och klimatarbete genom att ge kunskap om lokala behov, energianvändning och förutsättningar som kan stödja planering och prioritering av insatser.

2 Programmets mål och förväntade resultat

Energi- och klimatrådgivningen ska under 2026–2027 stärka målgruppernas kunskap och stödja deras beslut om energieffektivisering, elektrifiering och förnybar energi. Rådgivningen ska bidra till att fler åtgärder genomförs i hushåll, företag och organisationer och därigenom stärka genomförandet av Sveriges energi- och klimatmål.

2.1 Rådgivningens genomförande

Rådgivningen ska bedrivas med hög kvalitet, kontinuitet och tillgänglighet och nå relevanta målgrupper utifrån lokala behov. Verksamheten ska erbjuda korrekt, oberoende och saklig information och bygga på aktuella kunskaper samt gemensamma metoder och riktlinjer som utvecklas inom programmet.

Datum
2026-01-16

Ärendenummer
2025-212212

- Rådgivningen ska erbjudas kostnadsfritt, både digitalt och fysiskt.
- Den ska omfatta både inkommande frågor och uppsökande insatser mot prioriterade målgrupper.
- Arbetet ska bygga på samverkan och gemensamma metoder som ger större genomslag.

2.2 Förväntade resultat för målgrupperna

Rådgivningen ska bidra till ökad energikompetens, förbättrade beslutsunderlag och genomförda åtgärder. Insatserna ska stärka hushållens och företagens förmåga att minska energianvändning, förbättra energiprestanda och hantera förändringar i energisystemet. Resultaten följs upp genom rådgivningsstatistik och uppföljningsenkäter.

2.3 Förväntad utveckling av verksamhetens kvalitet

Verksamheten ska utvecklas så att likvärdighet, kompetens och samverkan stärks i hela landet. Rådgivare ska delta i nationell och regional kompetensutveckling och använda programmens gemensamma verktyg, metoder och utbildningar. Samordningen mellan lokal, regional och nationell nivå ska bidra till en sammanhållen rådgivningsverksamhet.

- Rådgivningen ska ge målgrupperna kunskap och stöd för att använda energi mer effektivt.
- Den ska hjälpa hushåll, företag och organisationer att fatta välgrundade beslut.
- Rådgivningen ska vara en välkänd och trovärdig funktion i lokalsamhället.
- Den ska även bidra med data och insikter som stärker kommunens planering och styrning, inklusive arbete med energiplanering, elektrifiering och beredskap.

3 Särskilda satsningar

Som en del av programmet genomför Energimyndigheten nationella satsningar som ska stärka energi- och klimatrådgivningen inom områden där det finns stort behov av information eller där nya lagkrav medför exempelvis ökade informationsbehov.

Satsningarnas tema kan variera under perioden och beslutas av Energimyndigheten utifrån aktuella behov, lagkrav och nationella prioriteringar. Energimyndigheten kommer inför varje år att informera kommunerna om vilka satsningar som gäller samt tillhandahålla utbildningar, kommunikationsstöd och vägledningar.

3.1 Byggnaders klimatskal och energiprestanda

Under 2026 genomförs en nationell satsning med fokus på byggnaders klimatskal och energiprestanda. Rådgivningen ska stödja hushåll, fastighetsägare och bostadsrättsföreningar i att förbättra byggnaders energiegenskaper, med särskild inriktning på småhus.

4 Regelverk och villkor för bidraget

4.1 Bemanning av rådgivningsfunktionen

Den samlade rådgivningsresursen i en kommun eller ett kommunsamarbete ska motsvara minst 50 procent av en heltidstjänst.

Kommunen ansvarar för att rådgivningen har den kompetens och de förutsättningar som behövs för att utföra uppdraget. Bemanningen ska stå i rimlig proportion till bidragets storlek och verksamhetens omfattning. Kommunen ska även säkerställa att rådgivningen kan fullgöras vid frånvaro som påverkar tillgängligheten.

4.2 Styrande regelverk för verksamheten

Kommunerna ska bedriva verksamheten i enlighet med:

- Förordning (2016:385) om bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning.
- Föreskrifter (STEMFS 2016:3 och 2018:1).
- Allmänna villkor.
- Utlysning 2025-01-11 Dnr 2025-212212.

Dessa dokument utgör tillsammans förutsättningarna för stöd (ansökan, genomförande och rapportering).

4.3 Allmänna villkor för stöd

Vid beviljat stöd omfattas kommunen av Energimyndighetens allmänna villkor för stöd (Dnr 2020-014805).

Villkoren gäller utöver vad som anges i denna utlysning och i beslutet om stöd, och utgör tillsammans den samlade regleringen för hur verksamheten ska planeras, genomföras och redovisas.

Observera att indirekta kostnader (overhead) kan ersättas med högst 30 procent av stödberättigande direkta personalkostnader, i enlighet med de allmänna villkoren.

Kommunen ansvarar för att ta del av villkoren och säkerställa att dessa följs under hela projektperioden.

5 Grundläggande delar av verksamheten

Följande delar ingår alltid i uppdraget och ska därför inte beskrivas i ansökan.

5.1 Rådgivningens innehåll och metoder

Rådgivningen ska omfatta frågor om energieffektivisering, energianvändning, klimatpåverkan, uppvärmning och kylsystem, solceller och annan förnybar energi, laddinfrastruktur, elavtal och energipriser, energiberedskap samt andra frågor som faller inom programmets kunskapsområden.

Kommunen ska erbjuda rådgivning genom olika format, såsom individuella möten, digital rådgivning, informationsmöten, föreläsningar, deltagande i lokala evenemang samt genomförande av nationella satsningar. Rådgivningen ska vara anpassad efter lokala förutsättningar och målgruppers behov.

5.2 Nationell och regional samverkan

Energi- och klimatrådgivningen bygger på ett gemensamt arbetssätt där rådgivningen genomförs lokalt men samordnas nationellt och regionalt. Samordningen säkerställer likvärdighet, kompetensutveckling, aktuella metoder och gemensamma verktyg för uppföljning. Kommunen ansvarar för att rådgivaren ges de förutsättningar som krävs för att delta i denna samverkan.

Programmet är organiserat på tre nivåer:

- Nationell nivå (Energimyndigheten och programkansliet): ansvarar för nationell samordning, utbildningar, uppföljning, verktyg, kampanjer och gemensamma utvecklingsinsatser.
- Regional nivå (NatKom och NatSam): samordnar rådgivningen genom kommunikation, nätverksträffar, utbildningar och stöd till rådgivarna utifrån regionala behov.
- Lokal nivå: genomför rådgivningen gentemot målgrupperna och bidrar med erfarenheter och behov till den regionala och nationella nivån.

Rådgivaren ska inom ramen för uppdraget:

- genomgå introduktionsutbildning som ny rådgivare,
- delta i nationella stormöten (Town Hall), utbildningar och kunskapsseminarier,
- delta i regionala nätverksträffar och bidra med behov och erfarenheter,
- medverka i nationella kampanjer och utvecklingsarbeten,
- använda nationellt framtagna material och riktlinjer för att säkerställa en likvärdig rådgivning i hela landet.

5.3 Rapportering i Ekorren

Alla aktiviteter inom rådgivningen ska rapporteras löpande i *Ekorren*. Rapporteringen används för att följa upp verksamheten både lokalt och nationellt och utgör underlag för uppföljning av mål, kvalitet, arbetssätt och programutveckling.

5.4 Nationell webbplats

Kommunen ska använda innehåll och riktlinjer kopplade till den nationella webbplatsen *energioklimatradgivningen.se* och bidra till att material hålls aktuellt.

5.5 Jämställdhet och inkludering

Rådgivningen ska vara lika tillgänglig för alla målgrupper. Kommunerna uppmanas att inkludera jämställdhets- och mångfaldsperspektiv i planeringen av verksamheten.

5.6 Kommunens strategiska arbete

Den kommunala energi- och klimatrådgivningen är en resurs i kommunens övergripande energi- och klimatarbete. Utöver rådgivning till målgrupper kan kommunen med fördel använda rådgivarens kunskap som stöd i strategiska prioriteringar, till exempel genom att ta tillvara erfarenheter från målgrupper, använda statistik från Ekorren och involvera rådgivaren i relevanta interna nätverk och processer.

6 Att ansöka om bidrag

6.1 Vem kan ansöka?

Bidrag kan sökas av enskilda kommuner eller av flera kommuner i samverkan. Vid samverkan ska en kommun vara samordnande koordinator och ansvarig för ansökan, rapportering och fördelning av medel. Det ska finnas ett samverkansavtal som reglerar ansvar och roller. Avtalet ska kunna visas upp vid begäran.

6.2 Bidragets storlek

Bidraget per kommun beräknas enligt förordningen och framgår av bilaga *Kommunbidrag 2026–2027*.

6.3 Samordningsbidrag

Kommuner som samordnar energi- och klimatrådgivningen för flera andra kommuner kan få ett särskilt samordningsbidrag. Syftet med bidraget är att stödja den ökade administrativa och koordinerande insatsen som samordningen innebär.

Samordningsbidraget uppgår till **70 000 kronor per kommun och år**.

6.4 Resebidrag

Resebidraget avser att täcka faktiska och nödvändiga resekostnader som uppstår inom ramen för rådgivningsverksamheten. Endast kostnader som kan styrkas vid redovisning är stödberättigande.

Resebidraget uppgår till **10 000 kronor per kommun och år**.

Vilka kommuner som är berättigade till samordningsbidrag och resebidrag framgår av bilaga *Kommuner som kan erhålla samordnings- samt resebidrag 2026 - 2027*. Urvalet baseras på regionala och geografiska förutsättningar som kan påverka kommunens möjligheter att bedriva energi- och klimatrådgivning på egen hand.

6.5 Vad ansökan ska innehålla

Ansökan ska beskriva verksamhetens inriktning under 2026–2027 och innehålla en redogörelse för följande:

Datum
2026-01-16

Ärendenummer
2025-212212

6.6 Verksamhetens inriktning

Kommunen ska beskriva prioriterade målgrupper och motivera valen utifrån lokala behov och förutsättningar. Beskrivningen ska förklara hur rådgivningen planeras att genomföras och vilka typer av aktiviteter som blir aktuella.

6.7 Planerade aktiviteter

Ansökan ska innehålla en aktivitetsplan som visar hur kommunen avser att arbeta under perioden. Aktiviteterna ska beskrivas på en övergripande nivå och ge en tydlig bild av omfattning och inriktning.

6.8 Kvantitativa mål

Kommunen ska ange siffrsatta mål som kan följas upp i Ekorren. Målen ska omfatta hela perioden 2026–2027. Som stöd rekommenderas att kommunen använder sin egen historik i Ekorren. Målen ska sättas utifrån de aktivitetstyper som är relevanta, exempelvis presentationer på plats eller digitalt, nätverksträffar, studiecirklar, studiebesök, utställningar och fackmässor, kommundagar eller marknader samt fysiska möten och platsbesök.

6.9 Bemanning och organisatorisk placering

Ansökan ska beskriva hur rådgivningsfunktionen bemannas och organiseras, inklusive tjänstgöringsgrad och organisatorisk hemvist (enhet, avdelning). Kommunen ska även ange vem som är ansvarig kontaktperson.

6.10 Budget och finansiering

Ansökan ska innehålla en budget som visar hur det sökta bidraget ska användas. Om köpta tjänster, material eller extern expertis ingår ska dessa beskrivas så att relevans § och kostnader kan bedömas.

Om kommunen tillför egna resurser kan detta redovisas för att ge en samlad bild av verksamhetens omfattning. Av tekniska skäl beskrivs medfinansieringen i ansökans löptext.

7 Genomförande, rapportering och återkrav

7.1 Utbetalning av bidraget

Beviljat bidrag betalas ut enligt beslut om stöd. Bidraget får endast användas till stödberättigande åtgärder. Närmare information framgår av beslutet.

7.2 Ändringar

Ändringar som påverkar genomförandet, bemanningen eller kostnadsplanen ska godkännas av Energimyndigheten i förväg, i enlighet med 8 § i Energimyndighetens allmänna villkor för bidrag.

Datum
2026-01-16

Ärendenummer
2025-212212

7.3 Redovisning

Kommunen ska redovisa verksamheten för 2026 enligt anvisningar senast den 31 januari 2027, samt lämna en slutrapport för 2026–2027 senast den 31 januari 2028. Redovisningen ska ske i enlighet med 10–12 §§ i Energimyndighetens föreskrifter om kommunal energi- och klimatrådgivning (STEMS 2016:8).

7.4 Uppföljning och kontroll

Energimyndigheten kan komma att följa upp projektets genomförande. Kommunen ska på begäran kunna lämna in dokumentation som visar att projektet följer gällande regler, inklusive budget, redovisningar samt bokföringsunderlag och verifikationer som styrker att redovisade kostnader är riktiga och stödberättigande.

7.5 Återkrav

Om medel används i strid med beslut om stöd, tillhörande villkor eller gällande regelverk ska Energimyndigheten besluta om återkrav med stöd av 16–19 §§ i förordningen (2016:385) om bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning.

Återkrav kan också bli aktuellt om felaktiga uppgifter har lämnats, om kostnader saknar styrkande underlag eller om projektet inte genomförts enligt plan.

8 Kontakt

Vid frågor, kontakta: ekr@energimyndigheten.se